

Dłutem pisane – tradycje rzeźbiarskie okręgu łukowskiego

Tradycja to piękno, które chronimy,
a nie więzy, które nas krępują.

Ezra Pound

Czy wieś może być centrum sztuki?

Jeśli myślisz, że nie – to gmina Adamów szybko udowodni Ci, że jest inaczej! Kryje ona w sobie coś naprawdę wyjątkowego: żywą tradycję rzeźbiarską, która od kilkudziesięciu lat inspiruje kolejne pokolenia mieszkańców.

Wystarczy rozejrzeć się po okolicy – kolorowe, drewniane figurki, kapliczki i rzeźby przydrożne są częścią lokalnego krajobrazu. To dzięki nim widać, że sztuka nie musi być daleko. Czasem mieszka tuż obok – w szopie sąsiada, w garażu dziadka albo... na warsztatach, podczas których ktoś po raz pierwszy sięga po dłuto.

Skąd wzięła się tradycja rzeźbienia w Adamowie?

Początki współczesnej tradycji rzeźbiarskiej w naszej okolicy sięgają lat 60. XX wieku. Wtedy to Marian Adamski z kolonii Sobiska po raz pierwszy zainteresował się rzeźbieniem – zachęcony przez kuzyna, który pracował w ośrodku sierpeckim. Zwykła ciekawość i próba dłuta w miękkim lipowym drewnie stały się impulsem do czegoś znacznie większego, niż ktokolwiek mógł przewidzieć.

Wkrótce jego pasją zaraziły się kolejne osoby z sąsiedztwa i rodziny. Tak narodziła się pierwsza w regionie grupa twórców, którzy – mimo że wcześniej nikt tu nie zajmował się rzeźbą – zaczęli tworzyć własny, rozpoznawalny styl. Była to sztuka bliska codziennemu życiu mieszkańców: prosta, szczerą i pełną charakteru.

Wzrastające zainteresowanie rzeźbą doprowadziło w 1965 roku do powstania Łukowskiego Ośrodka Rzeźby Ludowej, który z czasem stał się ważnym miejscem dla twórców z całej okolicy. Dzięki licznym plenerom i spotkaniom organizowanym m.in. w Woli Gułowskiej, Woli Okrzejskiej i Chlewiskach, tradycja zaczęła przenosić się z pokolenia na pokolenie, a młodzi mieli szansę uczyć się od bardziej doświadczonych artystów. To właśnie te działania sprawiły, że rzeźbiarska kultura regionu zaczęła być dostrzegana i doceniana w całej Polsce.

Drewniane aniołki, świątki czy sceny dnia codziennego opowiadają o życiu i tradycjach naszych przodków. Jednak dziś coraz mniej osób rzeźbi i docenia tę tradycję. Czy w epoce social mediów i Chata GPT ta niezwykła sztuka ma szansę przetrwać?

Dawniej niemal w każdej wsi był ktoś, kto potrafił rzeźbić. Różne figurki świętych zrobiły kapliczki, a aniołki i słoniki – domowe półki. Rzeźby nie były tylko kawałkiem drewna – miały duszę i znaczenie. Pokazywały, jak ludzie żyli i w co wierzyli. Dziś rzeźbiarzy ludowych jest coraz mniej. Współczesny świat pędzi, rozwijają się różnego rodzaju technologie, a młodzi rzadko mają cierpliwość i chęci, by godzinami siedzieć nad stołem rzeźbiarskim. Czy to jednak musi oznaczać koniec tradycji?

Idea projektu „Dłutem pisane – tradycje rzeźbiarskie okręgu łukowskiego” narodziła się z potrzeby ocalenia tradycji, która przez lata kształtowała tożsamość okręgu łukowskiego, a dziś znajduje się na granicy zaniku. Rzeźbiarskie dziedzictwo regionu, niegdyś rozpoznawalne, cenione i żywe, zaczęło stopniowo tracić swoją widoczność, szczególnie wśród młodych mieszkańców regionu. Wraz z odchodzeniem starszego pokolenia twórców znikają także umiejętności, techniki i historie, które przez dziesięciolecia były przekazywane ustnie.

Celem projektu było zainteresowanie dzieci i młodzieży z regionu rzeźbą oraz zainspirowanie ich pracą twórczą. Został on zrealizowany w okresie sierpień–grudzień 2025 roku, a w jego ramach odbyły się działania, które połączyły naukę, sztukę i współpracę międzypokoleniową. Celem przedsięwzięcia było ponowne odkrycie lokalnego dziedzictwa rzeźbiarskiego oraz zaproszenie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w jego ochronie i współtworzeniu.

Uczestnicy, dzieci i młodzież z gminy Adamów, mieli okazję odkrywać lokalne dziedzictwo w inspirujący i praktyczny sposób.

- **Spotkania międzypokoleniowe z rzeźbiarzami**

Podczas spotkań z Elżbietą Adamską, Zbigniewem Kęcką, Krzysztofem Pycką i Grzegorzem Adamskim młodzież mogła poznać historię regionalnej rzeźby, zobaczyć narzędzia pracy, usłyszeć osobiste opowieści artystów i zrozumieć, jak wygląda twórczość „od kuchni”.

- **Warsztaty dziennikarskie i fotograficzne**

To był czas na rozwijanie kreatywności! Młodzież uczyła się, jak prowadzić wywiady, tworzyć reporterskie notatki, kadrować zdjęcia i dokumentować wydarzenia. Dzięki temu część materiałów z projektu powstała właśnie w ich obiektywach i notatnikach.

- **Warsztaty rzeźbiarskie**

Najbardziej wyczekiwany moment! Uczestnicy spróbowali własnych sił przy dłutach, tworząc pierwsze rzeźby pod okiem doświadczonego twórcy. Dla wielu był to pierwszy krok w stronę artystycznej przygody.

Artyści, którzy wzięli udział w projekcie

Tradycja rzeźbiarska trwa nie tylko w muzeach – żyje dzięki współczesnym twórcom, którzy chętnie dzielą się swoim doświadczeniem z młodym pokoleniem. Podczas spotkań międzypokoleniowych i zajęć warsztatowych artyści podzielili się swoją wiedzą i historią:

Elżbieta Adamska

Tworzy niewielkie, precyzyjnie malowane figurki – anioły, świętych, kwiaty, ptaki i postaci ze wsi. Jej prace są pełne ciepła i delikatności. Swoją przygodę zaczęła od... malowania rzeźb męża! Dziś ma swój własny, rozpoznawalny styl.

Krzysztof Pycka

Rzeźbi od szkolnych czasów. Inspiruje się światem wokół siebie – zwierzętami, ludźmi i historiami, które sam tworzy w wyobraźni. Jego prace zdobią wnętrza kościołów i znajdują się w muzeach. Chętnie opowiada o swojej pracy i pokazuje, jak powstaje rzeźba krok po kroku.

Zbigniew Kęćko

Jego rzeźby są barwne, pełne szczegółów i energii. Wykonał m.in. kapliczkę przekazaną papieżowi Janowi Pawłowi II! Tworzy sceny historyczne, religijne i obyczajowe, które przyciągają uwagę intensywnymi kolorami.

Grzegorz Adamski

Wychował się w rodzinie rzeźbiarzy i od dziecka obserwował pracę ojca i dziadka. Dziś sam tworzy rzeźby i płaskorzeźby – zarówno religijne, jak i świeckie. Pokazuje, że tradycja może być inspiracją, ale każdy twórca ma prawo tworzyć „po swojemu”.

Warsztaty dziennikarskie

W październiku 2025 r. w Szkole Podstawowej w Woli Gułowskiej odbyły się warsztaty dziennikarskie przeprowadzone przez Olę Synowiec, dziennikarkę i wiceprezeskę Fundacji Go'n'Act. W ich trakcie uczniowie wcielili się w role młodych reporterów, badaczy i obserwatorów lokalnej kultury. Ich zadaniem było zastanowienie się nad tym, jak wygląda rzeźbiarska tradycja naszego regionu – i jak można ją zrozumieć oczami młodego pokolenia. Wspólnie próbowali odpowiedzieć na pytania, które na pierwszy rzut oka wydają się proste, ale tak naprawdę prowadzą do ciekawych i głębokich refleksji:

Co zrobić, by tradycja rzeźby ludowej przetrwała?

**Czy tradycja może się zmieniać?
Jak mogłaby wyglądać rzeźba ludowa przyszłości?**

Czy rzeźba ludowa mogła być kiedyś tym, czym dziś jest Instagram – miejscem pokazywania ważnych momentów, emocji i wartości?

Jaką rolę rzeźba pełniła w rodzinach mieszkańców gminy Adamów – jakie wspomnienia się z nią wiążą?

Podczas zajęć uczniowie pracowali jak prawdziwi dziennikarze: tworzyli notatki, analizowali odpowiedzi i formułowali własne wnioski. Zastanawiali się, co zrobić, by lokalna tradycja rzeźby ludowej przetrwała we współczesnym świecie. Muzeum rzeźby w gminie? Sklepy online? Współpraca z influencerami? Tutoriale na TikToku? Live'y z rzeźbienia? A może rzeźba ludowa przedstawiająca... Ballerinę Cappuccinę i inne postaci z brain-rotów? – młodzież miała mnóstwo pomysłów.

Uczniowie przygotowali też autorskie pytania do rzeźbiarzy, które zostały odczytane podczas międzypokoleniowego spotkania w Domu Kultury w Woli Gułowskiej. Dzięki temu młodzi mogli aktywnie uczestniczyć w rozmowie z artystami.

Rzeźba ludowa — niedoceniana sztuka. Jak ocalić tradycje zaklętą w drewnie?

Do współtworzenia tej publikacji i podjęcia refleksji nad tym, co zrobić, aby tradycje rzeźbiarskie przetrwały, zaprosiliśmy samą młodzież, która podzieliła się swoimi pomysłami na jej podtrzymanie:

Głos młodych – refleksje uczniów o tradycji rzeźby ludowej:

”

Rzeźby nie są już na tyle popularne ze względu na małe zainteresowanie.

Rzeźba jest dla mnie ciekawa, bo podoba mi się jej kolorystyka.

Teraz bardziej popularne są nowoczesne techniki sztuki.

Ludzie już o nich nie mówią.

Rzeźba terenowa nie podoba mi się, gdyż styl rzeźby nie pasuje do tych czasów.

Myślę, że jest to mało zarobkowa praca.

Według mnie rzeźba zanika z powodu nowoczesnego wystroju.

Mi osobiście się rzeźba bardzo podoba.

”

Po pierwsze, możemy uczyć się o rzeźbie ludowej w szkołach i domach. Dzieciaki mogłyby poznawać różne techniki rzeźbienia i dowiadywać się o historii tej sztuki. Moglibyśmy też organizować warsztaty, na których każdy mógłby spróbować swoich sił w rzeźbieniu.

Po drugie, ważne jest wspieranie artystów, którzy tworzą rzeźby ludowe. Można kupować ich prace, chodzić na wystawy i opowiadać o nich znajomym. Im więcej osób doceni ich talent, tym bardziej będą chcieli tworzyć dalej.

Po trzecie, rzeźba ludowa może łączyć się z nowoczesnością. Artyści mogą tworzyć rzeźby, które nawiązują do dzisiejszych czasów, albo używać nowych materiałów i technik. Ważne, żeby tradycja nie stała w miejscu, tylko rozwijała się razem z nami.

Maciej Łazuga

”

Aby ta sztuka przetrwała, trzeba pokazać młodym że to nie tylko „stare i nudne figurki”. Warto organizować warsztaty w szkołach, na których dzieci dowiedziałyby się czegoś więcej o pracy rzeźbiarza, a nawet mogłyby spróbować samodzielnie stworzyć prostą postać. W dzisiejszych czasach, prawie każdemu znane są takie platformy internetowe jak TikTok czy Instagram. Czemu więc by nie pokazać procesu rzeźbienia w mediach społecznościowych? Takie krótkie filmiki czy tutoriale mogłyby pokazywać, że sztuka też może być nowoczesna i ciekawa, a nawet zachęcić lub zainspirować młodzież do stworzenia czegoś swojego. Jednak krótkie filmiki czy warsztaty mogą nie wystarczyć, dlatego potrzebna jest lepsza promocja. Różnego typu banery czy ulotki, albo bardziej młodzieżowe sposoby takie jak piosenka promująca czy sponsor w internecie.

Połączenie starego z nowym

Współczesne technologie nie muszą być wrogiem rzeźbiarzy – mogą im znacznie nie pomóc. Artyści mogliby tworzyć wzory inspirowane ludowymi motywami przy użyciu drukarek 3D, skanerów czy programów graficznych. Nie ograniczamy się tylko do drewnianych figurek – rzeźbiarze mogą tworzyć biżuterię, pamiątki, nowoczesne ozdoby czy akcesoria z różnych surowców na przykład z metalu czy szkła. Ludzie z pewnością chętnie by kupowali rzeźby z grawerowaną dedykacją, tematyczne rzeźby czy nawet swoje podobizny z drewna. Tradycja nie zawsze musi być taka sama – może się zmieniać jak świat dookoła.

Rola muzeów i społecznych lokali

Ogromną rolę w podtrzymaniu tradycji odgrywają muzea, domy kultury i lokale społeczności. To one mogą organizować warsztaty, kiermasze i festyny, podczas których rzeźbiarze pokazują swoje prace i opowiedzą o swojej pasji. Warto również tworzyć wspólne projekty między szkołami i mieszkańcami, które będą łączyć pokolenia i wzmacniać znajomości oraz przyjaźnie.

Lena Bujak

Warsztaty fotograficzne

Kolejnym etapem projektu były warsztaty fotograficzne, które odbyły się w drugiej połowie października 2025 roku. Zajęcia poprowadził Bartek Łukasiuk, fotograf, reżyser i miłośnik okolic Woli Gułowskiej. W trakcie warsztatów uczniowie mogli spojrzeć na rzeźbę z zupełnie nowej perspektywy – przez obiektyw aparatu. Uczyli się, jak dobierać kadr, światło i perspektywę, aby pokazać drewniane figury w ciekawy, czasem zaskakujący sposób.

W trakcie zajęć młodzi fotografowie odkryli, że rzeźba zmienia się w zależności od tego, jak na nią spojrzymy: z bliska ujawnia detale dłuta, z oddali pozwala zobaczyć całą postać, a gra światła potrafi nadać jej zupełnie inny charakter.

Dzięki ich pracy powstało kilka wyjątkowych fotografii, które prezentujemy poniżej.

fot. Wojciech Kęпка

fot. Wojciech Kępka

fot. Szymon Walaszek

fot. Maciej Łazuga

fot. Filip Kępa

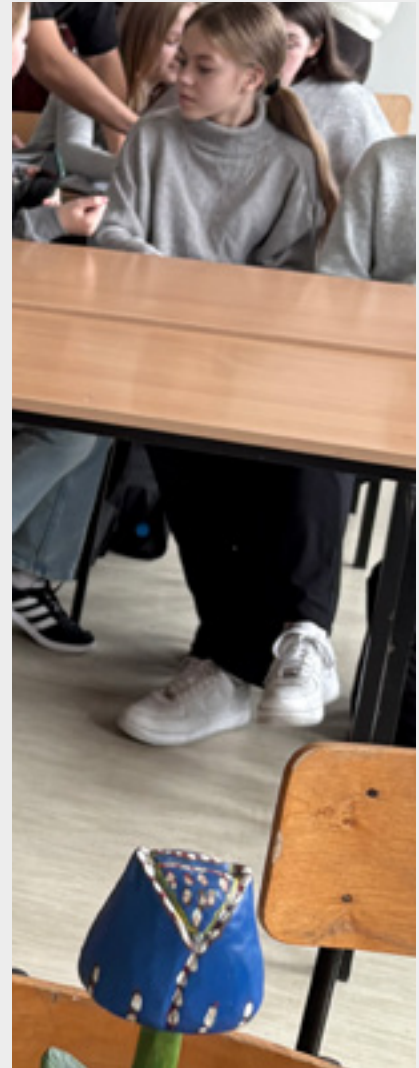
fot. Wojciech Kępka

fot. Aleksander Wójcik

Fotorelacja z warsztatów

Spotkania z artystami

Szczególnym i bardzo inspirującym elementem projektu były spotkania z lokalnymi rzeźbiarzami, które odbywały się w różnych szkołach i w Muzeum Czynu Bojowego Kleeberczyków w Woli Gułowskiej. To właśnie podczas nich uczniowie mogli nie tylko posłuchać o dawnych technikach, motywach i symbolice rzeźby ludowej, ale też poznać autorów dzieł, które widują na co dzień w swojej okolicy.

W Domu Kultury w Woli Gułowskiej odbyły się dwa spotkania z udziałem uczniów klas II i VI z Zespołu Szkół im gen. Franciszka Kleeberga – gośćmi byli Elżbieta Adamska oraz Zbigniew Kęćko. Klasa VII ze Szkoły Podstawowej w Adamowie spotkała się z Krzysztofem Pycką, a uczniowie klasy IV z Szkoły Podstawowej w Adamowie – z Grzegorzem Adamskim. Artyści nie tylko opowiadali o swojej drodze twórczej i rzeźbiarskich tradycjach regionu, ale także pokazywali swoje narzędzia, dzielili się doświadczeniem i zachęcali do pierwszych prób pracy w drewnie. Dzieci miały okazję zadawać pytania, dotknąć materiałów, a nawet spróbować samodzielnie coś wyrzeźbić.

Kulminacją tego cyklu było otwarte międzypokoleniowe spotkanie dla uczniów i mieszkańców w Domu Kultury w Woli Gułowskiej. Podczas niego można było nie tylko porozmawiać z artystami, ale też wziąć udział w zabawach edukacyjnych, np. rozpoznawaniu lokalnych rzeźb na podstawie zdjęć czy w grze w rzeźbiarskie bingo. Te wspólne rozmowy i działania stworzyły wyjątkową przestrzeń dla wymiany doświadczeń i pokoleń.

Warsztaty rzeźbiarskie

Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty rzeźbiarskie, które stanowiły jedno z kluczowych działań projektu. Warsztaty były realizowane od 8 do 29 listopada 2025 roku, w formie sobotnich spotkań, podczas których uczniowie mogli sami zmierzyć się z drewnem, dłutem i wyobraźnią. Pod okiem rzeźbiarza Grzegorza Adamskiego oraz towarzyszącej mu Claudii Chovgrani – inicjatorki tego projektu – uczestnicy poznawali kolejne etapy powstawania rzeźby: od szkicu, przez nadawanie kształtu, aż po drobne detale. Choć punktem wyjściowym była rzeźba ludowa, młodzież mogła puścić wodze fantazji i stworzyć dzieło z wybranym przez siebie motywem, czerpiąc z różnych wątków kulturowych, przyrody czy sportu.

Spotkania stały się wyczekiwany element tygodnia, a na warsztatach nawiązały się nowe przyjaźnie. Wiele z dzieci po warsztatach chciało kontynuować swoją przygodę z rzeźbą dzięki możliwości rozwijania swojej kreatywności, ale także – jak zauważyły – możliwości odreagowania emocji.

Film dokumentalny

W ramach projektu Bartek Łukasiuk przygotował film dokumentalny, który powstawał od sierpnia do grudnia 2025 roku. Przez ten czas obserwował, nagrywał i towarzyszył wszystkim ważnym wydarzeniom: od warsztatów dziennikarskich i fotograficznych, przez rzeźbiarskie sobotnie zajęcia, aż po finałowy Dzień Tradycji Rzeźby Łukowskiej. Jego film nie tylko dokumentuje przebieg projektu, ale też pokazuje ludzi, emocje, rozmowy i proces twórczy – dzięki temu stał się ważnym świadectwem, które na długo zachowa pamięć o tej wyjątkowej inicjatywie.

Film jest dostępny do obejrzenia na stronie projektu:
www.goandact.org/dludem-pisane oraz na Youtube.

Dzień Tradycji Rzeźby Łukowskiej

Finał projektu czyli Dzień Tradycji Rzeźby Łukowskiej, odbył się 6 grudnia 2025 roku w Domu Kultury w Woli Gułowskiej, który był partnerem tego wydarzenia. Stał się pięknym zwieńczeniem kilku miesięcy pracy, spotkań i twórczych działań. To wydarzenie było podsumowaniem całego projektu, ale też impulsem do wspólnego, rodzinnego spędzenia czasu i wykorzystaniem tematu tradycji rzeźbiarskiej do animacji rodzinnych. Pokazały one, jak żywa i inspirująca potrafi być lokalna tradycja, kiedy angażuje się w nią młode pokolenie.

Centralnym punktem wydarzenia była wystawa 12 prac rzeźbiarskich przygotowanych przez dzieci i młodzież uczestniczącą w warsztatach. Prace młodych artystów-rzeźbiarzy zostały zaprezentowane w sali wystawienniczej Domu Kultury, pośród najpiękniejszych rzeźb artystów z regionu, co miało piękny i symboliczny wymiar ciągłości tradycji. Niezwykłe prace rzeźbiarskie pokazały, że dzieci i młodzież są świetnymi artystami, którzy nie boją się sięgać do tradycji i do własnych pokładów kreatywności.

W wydarzeniu wzięli udział wyjątkowi goście, m.in. poseł na Sejm RP Sławomir Skwarek, Wójt Gminy Adamów Karol Ponikowski, lokalni rzeźbiarze oraz przedstawiciele instytucji współpracujących przy projekcie. Najważniejszymi uczestnikami byli jednak młodzi, którzy przez kilka miesięcy tworzyli, dokumentowali i odkrywali tradycję rzeźby ludowej regionu, a także ich rodziny. Ich obecność i zaangażowanie nadały wydarzeniu prawdziwie międzypokoleniowy charakter.

Ponadto, w programie wydarzenia znalazły się:

- Pokaz filmu dokumentalnego, który w skrócie pokazał drogę całego projektu: od pierwszych spotkań po gotowe prace, ale także przybliżył sylwetki miejscowych artystów i historię rzeźby w Gminie Adamów.
- Animacje rodzinne i konkursy dla najmłodszych, dzięki którym tradycja rzeźbiarska stała się zabawą i inspiracją.
- Rozmowy z rzeźbiarzami, pełne uśmiechu, anegdot i motywujących opowieści o sztuce oraz pracy twórczej.
- Występ taneczny – z inicjatywy samych dzieci
- Poczęstunek, który dopełnił wydarzenie atmosferą ciepła, wspólnoty i lokalnego świętowania.
- Wystawa Szopek Bożonarodzeniowych wykonanych przez rzeźbiarzy z Gminy Adamów.

Projekt „Dłutem pisane – tradycje rzeźbiarskie okręgu łukowskiego”

okazał się czymś więcej niż tylko cyklem warsztatów i spotkań. Stał się prawdziwym katalizatorem, który rozbudził w młodych ludziach ciekawość, twórczą odwagę i zainteresowanie lokalnym dziedzictwem. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z artystami, pracy z drewnem i możliwości dokumentowania tradycji, uczestnicy odkryli, że rzeźba ludowa może być bliska, inspirująca i aktualna również dzisiaj. Najlepszym dowodem na to, jak silny impuls dał projekt, było zorganizowanie podczas wydarzenia zapisów do przywróconej Szkółki Rzeźbiarskiej. Szkółka rozpocznie działalność przy Domu Kultury w Woli Gułowskiej w styczniu 2026 roku, otwierając przed młodzieżą szansę na dalszy rozwój umiejętności i kontynuowanie tradycji, która – dzięki nim – otrzymuje nowe życie.

**Jak bowiem zauważył
jeden z młodych
uczestników warsztatów:**

”

Pamiętajmy, że rzeźba ludowa to coś więcej niż tylko kawałek drewna czy gliny. To część naszej historii i tożsamości. Dbajmy o nią, żeby przyszłe pokolenia też mogły podziwiać te piękne dzieła sztuki!

**Prace stworzone
przez dzieci i młodzież
w ramach Projektu**

DLUTEM
PISANE

Maciej Łazuga

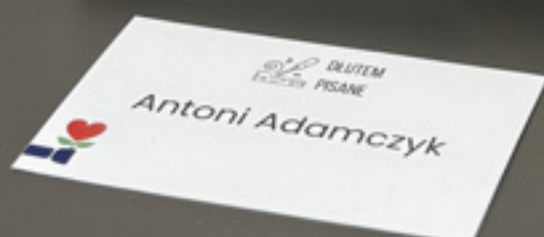
DRUTEM
PIŚMIENI

Wojciech Kęпка

OLUTEM
PIŚMIENI
Anna Jastrzębska

 DŁUGIE
PISANE
Szymon Lemieszek

DRUTEM
POLSKI
Wiktorja Adamska

DUTEM
PISANE

Amelia Cakala

DEUTEM
PISANE

Szymon Lemieszek

DIOTEM
PIKANE
Natalia Józwik

Publikacja powstała w ramach projektu „Dłutem pisane – tradycje rzeźbiarskie okręgu łukowskiego” realizowanego przez Fundację Go’n’Act w 2025 r. i została stworzona we współpracy z młodzieżą z Zespołu Szkół im gen. Franciszka Kleeberga w Woli Gułowskiej. Celem projektu była popularyzacja unikalnej tradycji rzeźbiarskiej regionu poprzez działania edukacyjne, artystyczne i integracyjne skierowane do dzieci i młodzieży z gminy Adamów.

Fundacja Go’n’Act powstała w 2015 roku z myślą o dzieciach, młodzieży i młodych ludziach. Realizuje zarówno projekty lokalne, regionalne, jak i o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Nadrzędnym celem fundacji jest szeroko rozumiane wspieranie rozwoju i dobrobytu dzieci, młodzieży i młodych ludzi, w szczególności poprzez działalność edukacyjną, kulturalną i pomocową. Wierzymy, że to właśnie młode pokolenie jest sercem całego społeczeństwa.

Więcej informacji na temat projektu oraz publikacja w wersji elektronicznej:

www.goandact.org/dlutem-pisane

Opracowanie merytoryczne: Claudia Chovgrani, Uczniowie Zespołu Szkół im gen. Franciszka Kleeberga w Woli Gułowskiej (Lena Bujak, Maciej Łazuga)

Konsultacje: Alicja Kosińska

Zdjęcia: Bartosz Łukasiuk

Korekta: Ola Synowiec

Opracowanie graficzne: Katarzyna Makowiecka

@Copyright by Fundacja Go’n’Act

PARTNERZY:

**DOM KULTURY POMNIK CZYNU
BOJOWEGO KLEEBCZYKÓW**

**MUZEUM CZYNU BOJOWEGO
KLEEBCZYKÓW
W WOLI GUŁOWSKIEJ**

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji w ramach programu Nasze Tradycje.

**Ministerstwo
Edukacji Narodowej**